

B/MP
VIII/W-7134c
18 Feb

CZECHOSLOVAKIA

INDUSTRY

Paper

Printing

LABOR

Work safety

HEALTH AND RECREATION

Labor conditions and Health

ACCIDENT IN "VLTAŤSKÉ MLÝNY N.P." PAPER FACTORY
STATE ENTERPRISE IN LOUČOVICĚ DISTRICT KAPLICE

SOURCE SALZBURG/WELS : Laborer, 26, who worked as
an unskilled laborer in the a/m.
enterprise from 1947 until his escape in September 1952.

DATE OF OBSERVATION : November 1951, May 1952 and July 52.

ENGLISH SYNOPSIS

Two fatal accidents, and another one in which source himself was seriously injured, are described in detail. These accidents were caused by the lack of security measures. This information is supplemented by the reporter's comment which deals with the official regulations concerning work safety.

EVAL. COMMENT I. : All reported names are UNCONFIRMED
in our files. The entire subject,
however, serves as confirmatory material regarding
the lack of safety measures in CSR industry.

x x x

Papírny VLTAVSKÉ MLÝNY n.p. v LOUČOVICÍCH, okres KAPLICE postrádají vzhledem k poměrně vysoké produkci papíru jakékoliv opatření bezpečnostní.

Štáb techniků, kteří mají mít na zřeteli bezpečnostní opatření pracujících, jsou zaneprázdněni výrobou vlastní tak dalece, že nemají čas na zdržování se problémy nahazování řemenů nebo zařazování spojek v místech nebezpečných průchodů.

/more/

Požadavkem pětiletky je vyrábět množství. Teprve druhořadě je dbáno ochrany pracujících. Sice je možné vidět v každé dílně zastaralé plakáty s varovným nadpisem "Chraň se urazu", který v závodě visí ještě z dob první republiky, tedy z doby kapitalistické výroby. Jakákoliv bezpečnostní opatření však chybí a jsou narychlo, provisorně do-
dělávána teprve tehdy, má-li dojít k vyšetřování po zranění některého z dělníků nebo dělnice.

Případy vážných nebo smrtelných zranění je velmi mnoho. Stávají se týdně a podle statistiky VILAVSKÝCH MLÝNŮ byly zaznamenány závodním lékařem hlášené úrazy co třetí den. Zvláště v době od 1. ledna 1952. Typickým případem špatných bezpečnostních opatření a nelidského zvyšování pracovních norem, které vedou k duševní unavě pracujících a tím k většímu vystavení se nebezpečí urazu, je případ PERLMANNA Samuela, asi 31 letého z MICHALOVCE, židovského původu, který byl zabit 21.5.1952 v 9,45 hod. v oddělení upravný papíru. Úraz se stal při transportu papíru u výtahu mezi prvním a druhým poschodím. Transportem papíru byl zaměstnán PERLMANN ještě se dvěma dělníky. PERLMANN byl v přízemí a navinuté svitky papíru z výtahu vykládal. Výtah nebyl opatřen bezpečnostními dveřmi předepsanými pro dopravu materiálu na laně v otevřené dopravní šachtě, vypínací zařízení spojky nebylo opraveno a výtah musil být při spouštění řízen z prvního poschodí ručně. Signální světelné zařízení nebylo zavedeno. Běžně se stávalo, že výtah spouštěný z prvního poschodí zůstal stát nad vstupním otvorem v přízemí a dělník, který měl za úkol vykládání nebo v opačném případě nakládání materiálu, musil strčit hlavu do dopravní šachty a vzkřiknouti nahoru, aby výtah spustili o několik metrů. Stejný případ nastal 21.5.1952, kdy výtah zůstal stát těsně nad horní hranou vstupního otvoru. PERLMANN se vyklonil do šachty a ve stejném okamžiku se plně naložený výtah uvolnil. PERLMANNOVI byla pádem výtahu rozdracena hlava. Byl na místě mrtev. Přivolaný lékař konstatoval smrt, stejně prokázala soudní pitva. Při vyšetřování případu, který se snažila závodní rada připsat k odpovědnosti spoludělníků, vyšlo najevo, že vinu nese závod. Při pokusném spouštění výtahu nešlo vůbec výtah zastavit, protože obložení spojky chybělo. Kriminální oddělení SNB

/more/

z KAPLÍČ a ČESKÝCH BUDĚJOVIC zjistili, že obložení spojky bylo rozdrčeno již delší dobu, protože leželo pokryto prachovou vrstvou pod spojkovým kotoučem.

První výsledek vyšetřování kriminálního oddělení zněl, že vinu nese závod. Oficiální prohlášení, které bylo po pohřbu Samuela PERLMANNA učiněno závodní radou znělo na shodu okolností, zaviněnou neopatrností zabitého.

Kdyby pro dopravu materiálu bylo povoleno vyčkat, až výtah bude zastaven na doraz, když již nebyla žádná bezpečnostní opatření, pak by ani k smrtelnému úrazu nedošlo. Ale vyhnáním pracovních norem do takové výše, jako měl PERLMANN, nedala dělníkovi odpočinout. Každý z dělníků, který pracoval u výtahu, vtrčil hlavu dovnitř a volal, že výtah je zaseknutý, aby jej shora uvolnili. U transportu byla každá minuta propočtena časoměříči jako ztrátový čas, kterého se bylo nutno vyvarovati, aby se dosáhlo denní normy a aby celá práce nebyla vyplacena toliko "ve mzdě".

Dalším smrtelným úrazem, který skončil smrtí postiženého, byl případ Anny GRÍLOVÉ, která pracovala u drtiče papíru. Při směně dne 21. listopadu 1951 spadla do násepny jámy drtiče, který ji rozdrtil nohy a část trupu. Zemřela několik minut po vytažení z otvoru. Vinu na její smrti nese závod, protože neopatřil jámu drtiče zábradlím a bezpečnostní mříží. Teprve v lednu 1952 byla mříž a zábradlí instalováno.

Sám informátor byl při zaměstnání zraněn. 12. července 1952 pracoval v oddělení upravný papíru, u kartonážního stroje. Napájení stroje surovinou je prováděno přidělováním suroviny z rezervoirů, které jsou současně míchadly. Pohon míchadel je proveden ze zadní strany od elektromotoru a k převodu je použito plochých kožených řemenů. Mezi řemeníci a míchadlem má být spojka, kterou se míchadlo vypíná, jakmile se vyprázdní rezervoir. Spojky však nebyly instalovány a tak dělníci byli nuceni vypínat míchadla tak, že ručně shazovali řemeny. Informátor byl u stroje v zácviku. Mistrem byl vyvolán, aby míchadla zastavil. Odvolával se, že nemá čas, byl však mistrem okřiknut, že není času na vysvětlování. Při shazování řemene byl nerovněmi

/more/

hranami řemene zachycen a přehozen do převodu, při čemž utrpěl dvojnásobnou frakturu levého předloktí, zlomení levé lopatky a vytržení prsního svalu. Byl odvezen do úrazového oddělení státní nemocnice v ČESKÉM KRUMLOVĚ, kde byl ošetřován 8 týdnů a prováděl čtyři plastické operace. Jizva, která je dnes stejně patrná, nasvědčuje vážnému zranění, které utrpěl.

Za zranění, zaviněné špatným bezpečnostním zařízením a neodpovědností mistra, nedostal náhradu. Jeho zranění bylo prohlášeno za jeho vinu, protože při shazování řemenice měl použít tyčí k tomu určených. Tyče k shazování řemenic byly však dodány na oddělení teprve po jeho urazu.

REPORTER'S COMMENT : Podle nařízení v ČSR běžně platných, musí každá zdviž být zajištěna podle předpisu "jízda na laně", platná jak podle evropských, tak podle čs. norem a je platná pro lidi i pro materiál. Tyto předpisy byly k nahlédnutí na stavebních odděleních jednotlivých městských správ, na živnostenských referátech obcí a měst a v lidově demokratickém zřízení jsou opět u stavebních oddělení MNV, KNV /ZNV/. Stavební oddělení přebrala pravomoc živnostenských referátů a jejich úkolem je dohlížet nad bezpečnostním opatřením všech dopravních elementů v národních a státních podnicích. V případě Loučovické papírny je pro bezpečnost výtahu odpovědný MNV, nemá-li tento stavební oddělení, pak ONV nebo KNV, tedy ONV KAPLICE, nebo KNV ČESKÝ KRUMLOV nebo ČESKÉ BUĎEJOVICE. Stavební oddělení musí prostřednictvím svého inspektora /podle zákona do února 1948 musel být inspektorem strojní inženýr, zaměstnanec inspektorátu/ zkontrolovat instalované zařízení a vydati o bezpečnosti "Certifikát o bezpečnosti..." /k vepsání bylo zdviž, výtah, dopravní transportér atd./ Teprve pak mohlo být zařízení používáno.

Technické oddělení "VLTAVSKE MLÝNY n.p." dopustilo se překročení bezpečnostních předpisů v následujících bodech :

1/ Výtah neopatřilo pojištěnými dveřmi nebo sítí /rámovou sítí/, která by nepřipustila, aby mohl kdokoli překročit rovinu vstupního otvoru ve smyslu

/more/

do dopravní šachty a současně kdyby výtah prokluzoval a uvízl, aby dveře nebo rámové síť nemohl nikdo odsunouti. V případě druhém je automaticky vypnuto strojní pohánění výtahu a výtah do jedné z výchozích poloh musí být dopraven pohonem ručním, aby se přešlo vypínání elektromagnetické brzdy, protože je nebezpečí proklouznutí spojky rázem a tím pádu výtahu.

2/ Výtah neopatřilo pojistnou síť nebo otvácím zábradlím, když již nebyl dodržen bod 1. a bylo nutné překročit rovinu vstupního otvoru. Jakmile podle předpisu nastává možnost, že $v = 0$ a $w = \text{maximum}$, nebo v případě zásahu dna zdviže nebo výtahu P oproti těžnici obsluhujícího vytváří moment ϕ o hodnotě P.r větší nežli G.w, musí být otvor bezpodmínečně opatřen zábradlím o výšce 1,200 mm. Vzhledem po snaze vyššího výkonu a k našemu případu, nebyl na smrti vinen nikdo z obsluhujících, ale závod sám, s ním STAVEBNÍ ODDĚLENÍ příslušného NV.

E n d